

Skilda vägar?

Nordiska rådet och EU

Karina Jutila • Terhi Tikkala (red.)

Innehållsförteckning

Introduktion	3
Tidigare reformer inom Nordiska rådet	9
Reformer mellan 1989–2008	10
1990-talet	10
Förändringens vindar	12
Aktuell utveckling	13
Reformernas verkan	14
Är litet vackert?	14
Tillräckligt omfattande?	14
Är nya reformer nödvändiga?	15
Har tidigare reformåtgärder varit effektiva?	16
Särskilda reformer i förhållande till EU	17
Sammanfattning och slutsatser	19
Hur står det till med Nordiska rådet?	22
Ny blomstring eller rådvillhet?	22
Bakgrund och värden förenar medlemsländerna	23
Ringa politisk betydelse är en svaghet	24
Ett aktivare grepp om EU-frågor	25
Mera effektivitet och resultat	27
NR i framtiden: en diskussionsklubb eller en förnyad aktör på EU-nivå?	29
Bilaga: Frågeformulär	31

Nordiska rådet och EU	33
En institution i utveckling eller på fallrepet?	33
<i>Fördomsfri utvärdering av framtiden nödvändig</i>	<i>35</i>
Regionala parlament behövs i EU	36
<i>Lika och olika parlament</i>	<i>36</i>
<i>Regionaliseringens utmaningar</i>	<i>38</i>
<i>Det parlamentariska EU?</i>	<i>41</i>
NR behöver förnyas och europeiseras	44
<i>Visioner kring Nordiska rådets EU-agenda</i>	<i>46</i>
Större vikt vid EU-frågor i ministerrådet	48
Sammanfattning av förslag till åtgärder	49

Introduktion

Nordiska rådets och de andra regionala parlamentens roll genomgår en omvälvning i relation till Europeiska Unionen när den europeiska integrationen framskrider. Vad kan Nordiska rådet ha för en roll i det föränderliga EU-Europa? Vilket slags regionalt parlamentariskt samarbete behövs i Europeiska Unionen? Kräver en starkare EU-orientering förändringar av Nordiska rådet? Denna rapport söker bland annat svar på dessa frågor.

Efter Nordiska rådets grundande har Europeiska unionen blivit ett fredsprojekt och garanterat en rekordlång stabil utvecklingsperiod för sina medlemsländer. EU har haft en verklig betydelse både för enskilda medlemsländer och som aktör inom den internationella politiken.

EU har fördjupats med små steg och utvidgats pulsvis. Den senaste utvidgningsvågen var i början av 2000-talet, när tolv nya medlemsländer anslöt sig till unionen.

I och med unionens utvidgning har man blivit tvungen att reformera dess verksamhet och strukturer. På 1990-talet stärktes samarbetet inom rätts- och inrikesfrågor och den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken befästes. Med Lissabonfördraget som nu ska ratificeras moderniseras unionens verksamhet och den blir ännu mera demokratisk och öppen. Man vill också stärka de parlamentariska aktörernas roll.

Regionala parlament i stil med Nordiska rådet har uppstått på grund av de nationella parlamentens behov av ömsesidigt samarbete. Nordiska rådet är en av det regionala samarbetets pionjärer. I rådet följer man också andra samarbetsformer som är under utveck-

ling, för närvarande till exempel i Medelhavsområdet. Från första början har Nordiska rådet också varit med om att utveckla ett parlamentariskt samarbete i Östersjöområdet.

Europeiska unionens utveckling har påverkat Nordiska rådets arbete. Från och med början av 1990-talet har Nordiska rådet beaktat förändringarna i Europeiska unionen. De frågor som behandlas i rådet har ofta en EU-dimension. Samtidigt har många av de frågor som tas upp i Europeiska unionen en nordisk eller mera omfattande regional dimension. Exempel på sådana frågor är frågor som har att göra med mat, energi eller säkerhet.

Medlemsländernas historiska, kulturella och samhällsliga likhet utgör grunden för Nordiska rådet. Inom den utvidgade EU finns områden, länder och intressen som är mycket olika. Inom unionen är beslutsfattandet inte likadant som i den lilla och rätt så homogena nordiska gemenskapen.

Nuförtiden fungerar Nordiska rådet och andra regionala parlament i EU-ärenden närmast via sina egna regeringar. De kan också delta som självständiga aktörer i Europeiska kommissionen allmänna samrådsförfaranden. I framtiden utvidgas kanske det direkta samarbetet. Då kunde den parlamentariska "poolen" som är under utveckling balansera de mellanstatliga organens makt i Europeiska unionen.

Denna rapport föreställer sig en framtid som håller på att ta form. Vi vill presentera sätt på vilka Nordiska rådet och andra regionala parlament kan införa den regionala dimensionen till Europeiska Unionen. Det är ingen lätt ekvation. Inom EU finns det redan nu en hel hop olika aktörer. Många vill också utöva makt.

Också i framtiden behövs parlamentariska aktörer på olika nivåer. Europa måste stärka samarbetet mellan de nationella, regionala och europeiska parlamenten, dvs. den parlamentariska dimensionen. Samtidigt måste parlamentariska aktörers uppgiftsfördelning utvecklas så att överlappningar undviks. Det är fråga om demokrati.

Rapporten har kommit till på beställning av Nordiska rådets Mittengrupp och den har utarbetats av Tankesmedjan e2 i Finland. Den första artikeln i rapporten har skrivits av Tobias Etzold. Där be-

skrivs reformprojekt inom Nordiska rådet under de senaste tjugo åren. I rapportens andra artikel berättas hur medlemsländernas politiker och ämbetsmän bedömer Nordiska rådets nuvarande situation och roll i EU-Europa. Artikeln har skrivits av Karina Jutila och Janne Niemi. I den tredje artikeln studerar man Nordiska rådets framtidsutsikter och kommer med konkreta åtgärdsförslag. Artikeln har skrivits av Karina Jutila och Terhi Tikkala. Mittengruppens styrelse sammanträdde till en tankesmedjesession kring artikelns teman i januari 2009 i Reykjavik, där en vidareutveckling av Nordiska rådet diskuterades.

Rapportens syfte är att väcka diskussion om det regionala parlamentariska samarbetets roll i EU. Därtill tar rapporten upp diskussionen om Nordiska rådets utveckling och framtid.

Vi tackar styrelsen för Mittengruppen i Nordiska rådet och Mittengruppens medlemmar för samarbetet och de politiker och ämbetsmän som deltagit i projektets intervjuavsnitt. ■

Helsingfors 1 April 2009

Karina Jutila

Direktör

Tankesmedjan e2

Terhi Tikkala

Generalsekreterare

Mittengruppen i Nordiska rådet

Nordiska rådet

- Nordiska rådet grundades 1952 som ett samarbetsforum för de nordiska regeringarna och parlamenten. Detta skedde på basen av de redan existerande samarbetsrelationerna, som på det här sättet blev formaliserade och fick finansiering.
- I 1971 fick regeringssamarbetet sin egen organisation, Nordiska ministerrådet. Detta innebar att även Nordiska rådets roll förändrades. Rådet blev en interparlamentarisk organisation, vars uppgift var att följa regeringssamarbetet och fastställa de stora linjedragningarna i dialog med ministerrådet. Utöver utskottens regelbundna möten, sammankommer rådet årligen till en session, där de nordiska regeringarna redovisar för samarbetets resultat.
- Nordiska rådets partigrupper inledde sin verksamhet gradvis under 70- och 80-talet. I 1979 utgjorde de dåvarande 14 mittenpartierna en egen partigrupp med ett nordiskt partipolitiskt program. I 1983 fick Mittengruppen ett eget sekretariat med en deltidsanställd sekreterare.
- Nordiska rådets medlemmar väljs internt bland de nationella parlamentens medlemmar. Så skedde även valet av medlemmar till Europaparlamentet fram till 1979, då MEPParna för första gången valdes genom direkta val.
- Nordiska rådet publicerar sin första EU-strategi år 2009.

Mittengruppen

- Till Mittengruppen hör sammanlagt 20 centerpartier, liberala-, gröna- och kristdemokratiska partier från de fem nordiska länderna Sverige, Norge, Danmark, Finland och Island samt de tre självstyrande områdena Åland, Grönland och Färöarna. Mittengruppen är den näst största partigruppen i Nordiska rådet efter den Socialdemokratiska gruppen.
- Mittengruppens två största partier, Centern i Finland och Venstre i Danmark, är i skrivande stund huvudregeringspartier i sina respektive länder. I Sverige sitter Mittengruppens samtliga medlemspartier i den nuvarande alliansregeringen, med undantag för Miljöpartiet de Gröna. I Norge är Senterpartiet med i den rådande regeringen, som leds av Arbetarpartiet.
- Mittengruppens breda politiska sammansättning betyder att det bland medlemspartierna alltid finns både regerings- och oppositionspartier från de respektive medlemsländerna. Samarbetet i Mittengruppen fungerar trots motsättningar mellan partierna i den nationella politiken.
- Mittengruppen har traditionellt varit aktiv i ärenden av bredare internationell eller regional karaktär. Mittengruppen har även aktivt deltagit i diskussionerna om en reformering av rådets arbete i förhållande till Europeiska unionen.

Helena Inkeri /Gorilla

Tobias Etzold

Tidigare reformer inom Nordiska rådet

Under de senaste 20 åren har den miljö där det nordiska samarbetet äger rum genomgått grundläggande förändringar. I detta sammanhang har Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet blivit tvungna att anpassa sig till nya omständigheter och ändra sin inställning, sina uppgifter och strukturer. Det övergripande målet för dessa omstruktureringsåtgärder har varit att motivera och legitimera dessa institutioners fortsatta existens och att förbli relevant. Förr och nu har den ökade europeisering förorsakat – men också möjliggjort – ändringar i det nordiska samarbetet (Sverdrup, 'Europeisering som de-institusjonalisering – nordisk politisk samarbete i endring', in Olsen og Sverdrup (red.), Europa i Norden. Europeisering av nordisk samarbeid, 1998, s. 165).

Utvidgningen av EU år 2004 innebar nya utmaningar och ett nytt behov av anpassning. I allmänhet har EU:s ökade inblandning i regionala frågor, till exempel förberedelser för en EU-strategi för Östersjöområdet och en strategi för Arktikum, som även berör stater utanför EU, väckt frågan huruvida regionalt samarbete inom särskilda institutioner har blivit överflödigt. Därför har det uppstått nya debatter om de nordiska institutionernas samt Östersjöområdets övriga regionala organisationers framtida betydelse.

Denna artikel ger en översikt över de viktigaste ändringarna inom Nordiska rådet under 20 år och syftar till att svara på frågan hur Nordiska rådet har reagerat på de grundläggande geopolitiska förändringarna i sin yttre miljö, i synnerhet i Europa och EU. För det

Reformernas verkan

Som framgår av det som sagts ovan har Nordiska rådet diskuterat, utarbetat och delvis infört flera reformer tidigare. Men hur effektiva har dessa reformer varit i praktiken? Vad berättar de om den verkliga förmågan hos en organisation som Nordiska rådet att anpassa sig till nya förhållanden och finns det ett behov av ytterligare förändringar?

■ Är litet vackert?

I allmänhet kan man konstatera att Nordiska rådet – som är en liten organisation vad gäller medlemsantalet och byråkratins storlek – kan förändras och förnyas lättare än större organisationer. En liten organisatorisk storlek ger en viss flexibilitet och gör det möjligt att reagera relativt snabbt på förändringar. Även om verkligheten visar att det inte heller alltid är lätt att uppnå enighet om behövliga förändringar inom en liten grupp medlemsstater. Men eftersom Nordiska rådet består av en ganska homogen grupp av länder med liknande politiska system, byråkratier, kulturer och mentaliteter, kan det ändå vara lättare att komma överens om grundläggande frågor och eventuella reformer än i en stor organisation med ett heterogent medlemskap (som Europarådet).

■ Tillräckligt omfattande?

Det finns olika uppfattningar om de aktuella förändringarna inom Nordiska rådet och deras verkan. En del anser att det har funnits en stark övergripande vilja att genomföra reformer och att förändringarna har varit omfattande (intervju 2008)¹. Under 1990-talet och det tidiga 2000-talet genomgick det nordiska samarbetet sin mest långtgående omvandling någonsin (Hecker-Stampehl, 'History of Nordic cooperation: Success story or a Series of Shipwrecks', i boken:

¹ Personliga intervjuer med medlemmar och tjänstemän i NR har genomförts mellan maj 2007 och april 2008.

Hecker-Stampehl, Bannwart, Brekenfeld, Plath (red.), *Perceptions of Loss, Decline and Doom in the Baltic Sea Region*, 2004: 272).

Andra anser att förändringarna inte har varit särskilt omfattande och att de genomförda reformernas egentliga effekter har varit ganska små. I allmänhet finns det olika uppfattningar om hur nyttiga och tillräckliga små organisatoriska förändringar är. Åtminstone tyder de på att organisationer har ett visst behov av reform på grund av externa förändringar och utmaningar. Detta håller en organisation vid liv och ger dess intressenter en känsla av att följa med tiden. I motsats till detta kan organisatoriska administrativt-byråkratiska förändringar i liten skala anses snarare utgöra ett hinder för verkligen viktiga diskussioner (och eventuella beslut) om fundamentala strukturella och politiska förändringar. Förändringar i liten skala kan ses som en ursäkt för att inte fatta beslut om och genomföra långtgående reformer som skulle hjälpa till att ge organisationen en ny mission och ny legitimitet.

■ Är nya reformer nödvändiga?

Åsikterna går också isär vad gäller behovet av nya förändringar inom NR. Flera intressenter anser att omfattande nya strukturella reformer inte är nödvändiga. I deras mening är de nuvarande strukturerna bra som de är. De utesluter ändå inte att de nuvarande sätten att arbeta kunde förbättras och att de nuvarande strukturerna, instrumenten och möjligheterna kunde utnyttjas mera effektivt. När det uppstår problem, verkar det ofta vara enklare att ändra organisationen. Först och främst borde man ändå fråga om de nuvarande arbetsmetoderna och strukturerna är tillräckligt effektiva och fokuserade. Problem kan inte lösas automatiskt med nya strukturer. Det verkar alltså vara viktigare att sträva efter effektiv problemlösning inom de existerande strukturerna och eventuellt förbättra dem än att alltid genast kräva nya strukturer (intervju 2007). Det tar också tid innan nya strukturer fungerar bra. Kontinuerlig förändring av strukturerna kan därför motverka sitt eget syfte och öka osäkerheten bland intressenterna.

borde man antingen undersöka dem noggrant om en majoritet anser att de nyttiga och genomförbara, och sedan snabbt genomföra dem eller klart förkasta dem. Om Nordiska rådet lyckas föra en konstruktiv debatt, fundera kritiskt över sina möjligheter att anpassa och reformera sig, nå enighet om nödvändiga förändringar för att förbättra de nuvarande arbetsstrukturerna och, slutligen, framgångsrikt anpassa sig till nya situationer, är dess framtidsutsikter inte helt dystra. ■

Helena Inkeri/Gorilla

Hur står det till med Nordiska rådet?

Ny blomstring eller rådvillhet?

Denna artikel granskar politikernas och tjänstemäns bedömningar av Nordiska rådets (NR) nuläge och reformbehov samt visioner om rådets roll i framtiden. Artikeln är skriven på basen av personliga intervjuer och svar som erhållits via e-post. Materialet samlades in under hösten 2008.¹

Uppfattningarna om Nordiska rådets nuvarande roll kan delas i två delar. En del av de svarande ansåg att NR upplever ett nytt uppsving för närvarande. Enligt dem har EU:s utvidgning och nya utmaningar till exempel inom miljöpolitiken ökat behovet av organisationens verksamhet. Också det aktiva samarbetet mellan regeringar avspeglas positivt i NR.

En annan del av de svarande ansåg att NR:s starka år är förbi. Enligt en kritisk syn är NR i dag närmast en diskussionsklubb och politikernas intresse för det har minskat. Verksamhetsmiljön har för-

¹ Artikeln baserar sig på fem intervjuer och fyra svar som erhållits via e-post. Materialet samlades in i augusti-oktober 2008. Två av de svarande är tjänstemän i Nordiska rådet och sju är politiker. Fyra av de sistnämnda är eller har varit medlemmar i Europaparlamentet och tre är medlemmar i sina länders nationella parlament. Alla intervjuade politiker hör till partier i Mittengruppen. De svarande fördelade sig på olika länder enligt följande: Sverige 2, Danmark 2, Norge 1 och Finland 4. Intervjuförfrågan eller e-postförfrågan skickades till sammanlagt 26 personer av vilka fem nekade till att svara, huvudsakligen därför att de inte ansåg sig veta tillräckligt om NR:s verksamhet. Tolv personer svarade inte på förfrågan. De frågor som användes vid anskaffning av materialet finns som bilagor till denna artikel.

ändrats till följd av kalla krigets slut samt Sveriges och Finlands EU-medlemskap. NR har inte hängt med i förändringarna.

De som förhåller sig kritiskt till NR:s nuvarande tillstånd betonar organisationens forna prestationer, t.ex. avlägsnandet av gränshinder och den gemensamma arbetsmarknaden. Enligt dem var NR tidigare en viktig plats där unga begåvade politiker kunde träffas och lära sig. Beslutsfattarnas personliga kontakter invercade på utvecklingen i de nordiska länderna.

Både de som ser positivt och de som ser kritiskt på NR:s nuvarande situation anser att det finns en hel del att utveckla i NR:s verksamhet. Organisationen har delvis tappat sin roll.

Bakgrund och värden förenar medlemsländerna

De svarande anser att Nordiska rådets styrka är medlemsländernas historiska, kulturella och samhälleliga likhet. Som en styrka anges också kännedomen om nordliga förhållanden. De gemensamma värdena och den gemensamma bakgrunden utgör grunden för NR:s praktiska verksamhet och stärker samhörigheten.

De som ser positivt på NR:s nuvarande tillstånd anser att årtiondens samarbete och prestationer garanterar en konkurrenskraftig ställning för organisationen, speciellt i frågor som gäller det nordliga och arktiska området samt Östersjön. De svarande ansåg att NR:s roll kan vara viktig också i klimatpolitiken. Därtill anses NR vara en neutral aktör till exempel när det gäller att bygga upp kontakter till Vitryssland. Medlemsländerna har fortfarande gemensamma intressen.

I några svar ses NR som en nyttig aktör i Rysslandssamarbetet. Genom det nordiska samarbetet kan ett enskilt medlemsland få stöd i förhandlingar med Ryssland.

Man anser att NR:s styrka är det nordiska samarbetets stora acceptabilitet bland medborgarna. Också NR:s politiska grupper och deras inre dialog anses viktiga. En del av de svarande ansåg att NR kan använda publicitet som ett påverkansinstrument.

Petri Atturi, Asikainen/Gorilla

Karina Jutila • Terhi Tikkala

Nordiska rådet och EU

I vilken riktning färdas Nordiska rådet (NR)? Hurdan är de nordiska samarbetsinstitutionernas roll i framtiden? Hur tar sig det nordiska samarbetet i uttryck i den europeiska gemenskapens tidevarv?

Europeiska unionens Europa erbjuder förutsättningar för Nordiska rådet att ta på sig en ny, starkare roll än det har idag. I tillägg till det täta samarbetet med Nordiska ministerrådet, kan NR som ett regionalt parlament ta sig an nya uppdrag med direkt koppling till EU:s beslutsfattning. Nordiska rådet kunde mycket väl vara ett påverkande organ i EU, i samarbete med andra parlamentariska aktörer.

För att Nordiska rådet skall kunna ta sig an en ny roll behövs vilja och förmåga att förnya NR:s verksamhet och sätt att arbeta. Det vore viktigt att följa med och försöka påverka den regionaliseringsprocess som just nu pågår inom EU. Samtidigt bör man fundera på hur samarbetet mellan de nordiska regeringarna bäst kunde vidareutvecklas.

En institution i utveckling eller på fallrepet?

Varje politisk institution har någon gång åtnjutit regeringens och medborgarnas starka stöd, och haft ambitiösa och hängivna medlemmar som aktivt hållit verksamheten igång. Detta idealtillstånd kräver ett läge där både konkreta och symboliska behov för verksamheten möts.

Nordiska rådet grundades år 1952 i ett efterkrigstida Europa, som ett samarbetsorgan för de nordiska regeringarna och parlamenten. Institutionens glansperiod inträffade under kalla kriget, med särskild

nivåer. Man kan tala om så kallade subregioner, det vill säga inomstatliga områden, så som till exempel län. Dessa subregioner samarbetar bland annat inom EU:s Interreg-program. Också EU:s Regionkommitté består uttryckligen av representanter för så kallade subregioner.

Vid sidan av subregioner kan man även tala om regionala aktörer på makronivå, som kan bestå av flera olika länder eller mellanstatliga områden. I det parlamentariska Östersjösamarbetet (BSPC) deltar både medlemsländernas nationella parlament och de län i området som har kust mot Östersjön. I Nordiska rådet däremot, finns endast medlemsländernas och de självständiga områdenas (Åland, Grönland och Färöarna) parlament representerade.

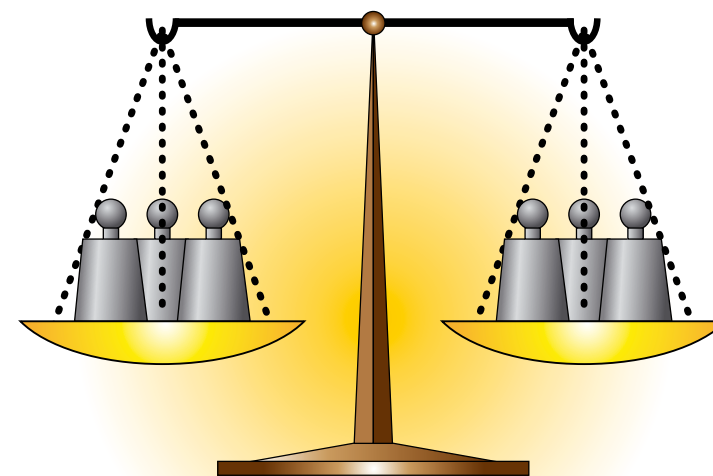
På basen av det ovanstående kan man i överlag konstatera, att begreppen för det regionala samarbetet inom EU bör klargöras.

Följande frågor är viktiga då det gäller stärkandet av EU:s regionala samarbete:

- *Hur definieras regionala parlament ur EU:s synvinkel? Kunde man till exempel tänka sig att de förfaringsätt som enligt Lissabonfördrag gäller nationella parlament, också kunde gälla regionala parlament nu och i framtiden? Kommer de regionala parlamenten i fortsättningen att nämnas direkt i EU:s grundfördrag?*
- *Vilka kriterier kommer i praktiken att gälla för grundandet av makroregioner (macro-regions)? Detta är en central fråga, då man värderar det nordiska regionala samarbetets livsduglighet i jämförelse med till exempel Östersjöområdet som region.*
- *Vilken betydelse kommer subsidiaritetsprincipen att tilldelas, och på vilka sätt kan principen förstärkas i EU i framtiden? Kunde de regionala parlamenten fungera som ett slags övervakare för att subsidiaritetsprincipen följs tillsammans med de nationella parlamenten? Kan man med subsidiaritet uttryckligen avse att stärka den regionala (inte nationella) beslutsfattningen i vissa utvalda frågor?*

■ *Det parlamentariska EU?*

Den parlamentariska verksamheten omfattad av regionala parlament, medlemsländernas nationella parlament och Europaparlamentet, har i framtidens Europa en egen, klar roll i förhållande till samarbetet regeringarna emellan. En sådan roll kan till exempel innebära att lyfta fram medborgarnas synvinkel, upptäcka och iaktta långsiktiga samhällsliga trender och fungera som subsidiaritetsprincipens bevakare. Bevakning av nationella intressen skulle inte höra den parlamentariska verksamheten till.

REGERINGSAKTÖRER

- EU-kommissionen
- Europeiska unionens råd
- Regionala ministerråd

PARLAMENTARISKA AKTÖRER

- Europaparlamentet
- EU-medlemsländernas parlament
- Regionala parlament

Tanken på en parlamentarisk verksamhet av EU:s storlek och på en arbetsfördelning mellan de olika parlamentariska aktörerna, hör tätt ihop med tanken på ett europeiskt politiskt rum (se Antola Esko, 2008, Kadonneen EU:n metsästäjät. Suomi ja EU:n tulevaisuuskes-

kustelu). Med detta menas att se Europa som något mer än endast summan av sina medlemsländer.

Då den europeiska dimensionen förstärks är det troligt att också rollen för medlemsländernas nationella parlament förändras. Idag är de nationella politiska institutioner, som främjar och bevakar nationella politiska intressen inom ramarna för EU. I det europeiska politiska rummet kunde de ha en mer omfattande roll (se ovanstående verk).

En central, grundläggande egenskap hos de regionala parlamenten är deras gränsöverskridande, icke-nationella natur. Med hänsyn till detta kan det tänkas vara lättare för de regionala parlamenten än för de nationella att tillägna sig en europeisk roll. De nationella parlamentens europeiska utformning kunde delvis skötas via de regionala parlamenten.

Åtgärder:

- *Ökat samarbete och informationsutbyte mellan Europaparlamentet, de regionala parlamenten och medlemsländernas nationella parlament.*
- *Starkare kontakt och samarbete mellan Europaparlamentets och de regionala parlamentens politiska grupper (möten mellan parlamentariker, regelbundna möten mellan partigruppernas ordföranden, gemensamma åhöranden, officiella utlåtanden, kommunikéer, kampanjer, program, temaseminarier osv.)*
- *Bildande av ett nätverk mellan de regionala och nationella parlamentarikerna samt europaparlamentarikerna enligt politiska sektorer. Nordliga dimensionens parlamentarikerforum (Northern Dimension Parliamentary Forum) kan ses som ett exempel på nätverksplats för parlamentariker.*
- *Delgivande av information till de regionala parlamenten om lagförslag som behandlas i EU.*
- *Observatörsstatus för de regionala parlamentens representanter i Europaparlamentets utskott.*
- *Egen ständig representation för de regionala parlamenten i Bryssel.*
- *Stärkande av de regionala parlamentens status och lösande av legitimationsproblemet genom förhandlingar mellan regeringarna.*

■ **Vidareutveckla samarbetet mellan Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet ur en EU-synvinkel**

- Betona EU-frågor starkare vid ministermötena
- Utnyttja NR:s sessioner till att synkronisera nordiska EU-relaterade ställningstaganden, t.ex. EU-orienterade ministerpaneler
- Fokusera mer på EU-frågor vid NR-utskottens möten med ministrarna
- Synkronisera de nordiska ministerrådens sammansättning så att de motsvarar EU:s ministerråd

Helena Inkeri / Gorilla

TOBIAS ETZOLD är filosofie magister i statsvetenskap från Radboud Universitet Nijmegen i Nederländerna. Han är forskare, biträdande lektor och PhD-kandidat i europapolitik vid Manchester European Research Institute (MERI) i Storbritannien. I sitt PhD-forskningsprojekt studerar han nordiska och Östersjöområdets samarbetsorganisationers anpassning till situationen efter EU:s utvidgning. Han har publicerat om det regionala samarbetets olika sidor och EU:s engagemang i Nordeuropa, och arbetat bl.a. vid sekretariatet för Östersjöstaternas råd (CBSS) och på Europakommissionens kontor i Berlin.

KARINA JUTILA är doktor i samhällsvetenskaper från Tammerfors universitet, Finland, och direktör för Tankesmedjan e2 i Helsingfors. Hon har tidigare arbetat bl.a. vid Finlands riksdag som specialsakkunnig i Centerns riksdagsgrupp och specialmedarbetare för vice talmannen.

JANNE NIEMI är magister i samhällsvetenskaper från Tammerfors universitet och kandidat i humanistiska vetenskaper från Uleåborg universitet. Han har studerat internationell politik och Finlands och Skandinaviens historia.

TERHI TIKKALA är magister i samhällsvetenskaper från Tammerfors universitet. Hon har innan sitt nuvarande uppdrag som generalsekretärare för Mittengruppen i Nordiska rådet arbetat bl.a. som kommunikationsmedarbetare vid Finlands utrikesministerium och riksdagens internationella enhet. Hon skriver doktorsavhandling i statsvetenskap vid Baltic and East European Graduate School i Stockholm.

© Tankesmedjan e2, some rights reserved.

Ytterligare information om Creative Commons -licensen:
www.creativecommons.fi

ISBN 978-952-67200-2-9 (Hft.)

ISBN 978-952-67200-3-6 (PDF)

ISSN 1798-1905

Texter Tobias Etzold, Karina Jutila, Janne Niemi, Terhi Tikkala

Layout Juha Rätty, www.j-form.fi

Bilder Gorilla

Omslagsbilder © Karin Smeds /Gorilla

Tryck Priimus Paino Ab, Helsingfors 2009